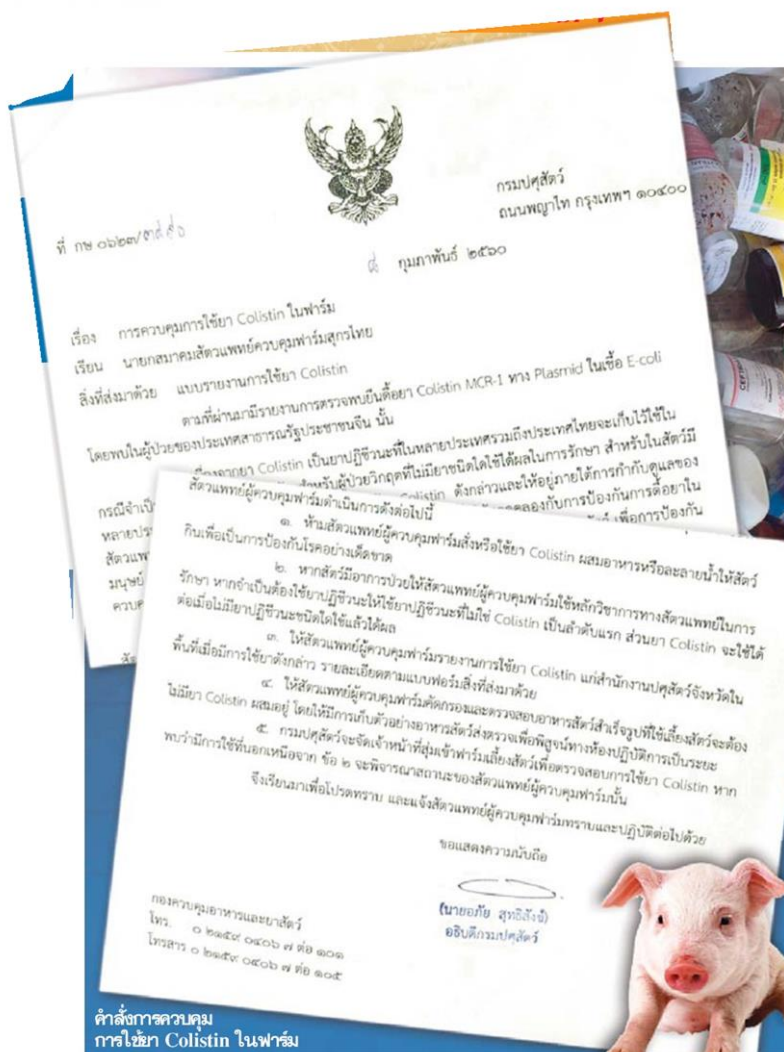

ปศุสัตว์ร่อนจ.ม.สัตว์แพทย์ห้ามผสมโคลิสตินให้หมูกิน

หวั่น‘ยีนดื้อยาสายพันธุ์ใหม่’ บุส่งเจ้าหน้าที่สุ่มตรวจฟาร์ม

กรมปศุสัตว์เอาจริงร่อนคำสั่งถึงสัตวแพทย์ทั่วประเทศ ห้ามใช้โคลิสตินผสมอาหารให้หมูกิน บุส่งเจ้าหน้าที่ สุ่มตรวจเจอ โดนลงโทษ หวั่นยีนดื้อยาอันตรายสายพันธุ์ใหม่ “เอ็มซีอาร์-วัน” แพร่สู่มนุษย์ ชี้ทั่วโลก ฝ่าระวังเข้ม

อ่านต่อหน้า 2

ปศุสัตว์

หลังทีมข่าว “คม ชัด ลึก” รายงานการพบ ฟาร์มหมูหลายพื้นที่ใช้ยาอันตราย “โคลิสติน” ผสม ในอาหารให้หมูกินเป็นประจำ เพื่อป้องกันหมูจาก อาการท้องร่วง ทั้งที่เป็นยาปฏิชีวนะชนิดรุนแรง ทั่วโลกกำลังเฝ้าระวัง เนื่องจากเป็นตัวการแพร่ กระจายยีนดื้อยาสายพันธุ์ใหม่ “เอ็มซีอาร์-วัน” (MCR-1) ยิ่งไปกว่านั้นฟาร์มหมูหลายแห่งได้ ใช้ยาโคลิสตินเถื่อนหรือยาไม่ทะเบียนด้วย โดย แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเตือนพิษอันตรายที่ตกค้างใน เนื้อหมู อาจทำให้ผู้บริโภคเสี่ยงอาการได้วยได้

ล่าสุด เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 นาย อภัย สุทธิสังข์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ ได้ลงนามคำสั่ง “เรื่อง การควบคุมการใช้ยา Colistin ในฟาร์ม” ส่งตรงถึง “นายกสมาคมสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์ม สุกรไทย” ซึ่งมีสมาชิกทั่วประเทศกว่า 800 คน โดยมีเนื้อหาสรุปได้ดังนี้

จากรายงานการตรวจพบยีนดื้อยาโคลิสติน เอ็มซีอาร์-วัน (Colistin MCR-1) ในผู้ป่วยของ ประเทศจีน เนื่องจากยาโคลิสติน เป็นยาปฏิชีวนะ ที่แพทย์เก็บไว้ใช้ในกรณีจำเป็น โดยใช้เป็นยารักษา สุดท้ายสำหรับผู้ป่วยวิกฤติ ที่ยารักษาอื่นใช้ไม่ได้ ผล สำหรับในสัตว์มีหลายประเทศทั่วโลกลดการใช้ยาโคลิสติน และบางประเทศไม่ให้ขึ้นทะเบียน ยานี้ เพื่อป้องกันเชื้อดื้อยาแพร่ระบาดในมนุษย์

ส่วนในประเทศไทย ยาโคลิสตินยังอนุญาต ให้ใช้ผสมอาหารสัตว์ เพื่อป้องกันหรือรักษาโรค ท้องร่วง ดังนั้น เพื่อป้องกันการดื้อยาโคลิสติน กรมปศุสัตว์จึงขอให้สัตวแพทย์ควบคุมฟาร์ม ดำเนินการดังต่อไปนี้ 5 ข้อได้แก่

- 1.ห้ามสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสั่งหรือใช้ ยาโคลิสตินผสมอาหารหรือละลายน้ำให้สัตว์กิน เพื่อเป็นการป้องกันโรคอย่างเด็ดขาด
- 2.หากสัตว์ มีอาการป่วยให้สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มใช้หลัก วิชาการทางสัตวแพทย์ในการรักษา หากจำเป็น ต้องใช้ยาปฏิชีวนะให้ใช้ยาปฏิชีวนะที่ไม่ใช่โคลิสติน เป็นลำดับแรก ส่วนยาโคลิสตินจะใช้ได้ต่อเมื่อ ไม่มียาปฏิชีวนะชนิดใดใช้แล้วได้ผล
- 3.ให้สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มรายงานการ

ใช้ยาโคลิสตินแก่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่ เมื่อมีการใช้ดังกล่าว 4.ให้สัตวแพทย์ผู้ควบคุม ฟาร์มคัดกรองและตรวจสอบอาหารสัตว์สำเร็จรูป ที่ใช้เลี้ยงสัตว์จะต้องไม่มียาโคลิสตินผสมอยู่ โดย ให้มีการเก็บตัวอย่างอาหารสัตว์ส่งตรวจเพื่อพิสูจน์ ทางห้องปฏิบัติการเป็นระยะ 5.กรมปศุสัตว์จะจัด เจ้าหน้าที่สุ่มเข้าฟาร์มเลี้ยงสัตว์เพื่อตรวจสอบการใช้ยาโคลิสตินหากพบว่าการใช้ที่นอกเหนือจาก ข้อสองจะพิจารณาสถานะของสัตวแพทย์ผู้ควบคุม ฟาร์มนั้น

นสพ.สรวีศ ธานีโต รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ให้สัมภาษณ์ว่า หลังจีนพบยีนดื้อยาโคลิสตินสาย พันธุ์ใหม่ กรมปศุสัตว์ออกหนังสือด่วนมาก 9 ฉบับ ถึงสมาคมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา เพื่อเสนอให้เป็น ยาควบคุมพิเศษ ต้องใช้ใบสั่งสัตวแพทย์เท่านั้น รวมถึงจำกัดจำนวนขายให้ลดลงร้อยละ 70

“วันที่ 8 กุมภาพันธ์ อธิบดีออกหนังสือเป็น คำสั่งให้สมาคมสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มสุกรต้อง ควบคุมการใช้ยาโคลิสตินอย่างเคร่งครัด ที่ผ่าน มาอาจเป็นหนังสือขอความร่วมมือ แต่ครั้งนี้เอา จริง ถ้ามีหลักฐานว่าคนไหนไม่ทำตามจะโดน ลงโทษด้วย อาจใช้วิธีพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ และถ้าเป็น กรณีร้ายแรงว่าพบว่าการใช้เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหรือ ใช้ยาเถื่อนหรือยาปลอม อาจถึงขั้นถอนเพิกถอน ใบประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ คำสั่งนี้จะช่วย ควบคุมการใช้ยาโคลิสตินได้มาก เพราะจำนวนหมู ที่เลี้ยงประมาณร้อยละ 70 ของประเทศไทยอยู่ ภายใต้ฟาร์มมาตรฐานมีสัตวแพทย์ประจำดูแล”

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์กล่าวย้ำว่า ยาโคลิสติน ที่ใช้ผสมในอาหารถ้าใช้อย่างถูกต้อง จะไม่เหลือพิษ หรือสารตกค้างถึงผู้บริโภคแน่นอน ยาตัวนี้ยังมี ประโยชน์เพียงแต่ต้องคุมการใช้ทั้งในคนและสัตว์

ให้ถูกวิธี หากทุกฝ่ายช่วยกันก็สามารถควบคุม เชื้อดื้อยาโคลิสตินในประเทศไทยได้

ด้าน นสพ.ปราโมทย์ ตาพัวรัตน์ นายกสมาคม สัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มสุกรไทย กล่าวว่า ได้รับ เอกสารขังดันจากกรมปศุสัตว์แล้ว กำลังพิจารณา เพื่อส่งต่อให้สมาชิกของสมาคมรับทราบ สำหรับ นโยบายควบคุมการใช้ยาโคลิสตินเพื่อป้องกันยีน ดื้อยาแพร่กระจายนั้น กระทรวงสาธารณสุขควร ออกคำสั่งเป็นยาควบคุมพิเศษ ห้ามซื้อขายทั่วไป เพราะไม่เช่นนั้นเจ้าของฟาร์มหรือเกษตรกรก็ สามารถซื้อยาโคลิสตินมาใช้ได้เอง สัตวแพทย์ ไม่สามารถไปควบคุมดูแลได้ทั้งหมด

สาเหตุที่วงการแพทย์ทั่วโลกเฝ้าระวัง “ยา โคลิสติน” ที่นิยมใช้รักษาหมูต้องระวังจากเชื้อ แบคทีเรีย “อี.โคไล” นั้น เนื่องจากปลายปี 2558 จีนพบหมูและคนดื้อยาโคลิสตินจากฟาร์มหมู ชนิดข้ามสายพันธุ์ได้ หรือ “ยีนเอ็มซีอาร์-วัน” ที่ สามารถส่งสายพันธุ์กรรมหรือเชื้อดื้อยาข้ามจาก สัตว์มาสู่คน และจากคนไปสัตว์รวมถึงสัตว์เลี้ยง และยังถ่ายทอดไปยังเชื้อโรคตัวอื่นๆ ในร่างกาย มนุษย์ได้อีกด้วย ขณะนี้มียาต้านการพบยีนดื้อยา ตัวนี้ในมนุษย์ หมู และไก่ ช่วงปี 2010-2015 จำนวนทั้งสิ้น 16 ประเทศ รวมถึงประเทศไทย ด้วย จากสถิติที่ผ่านมาประเทศไทยมีผู้เสียชีวิต จากเชื้อดื้อยาประมาณปีละ 3-4 หมื่นคน

ทั้งนี้ ข้อมูลจากทีมวิจัยสัตวแพทย์ จุฬาฯ ที่ นำตัวอย่างเชื้อจากฟาร์มหมูขนาดกลางประมาณ 100-1,000 ตัว ที่เก็บไว้ตั้งแต่ปี 2004-2014 มา วิเคราะห์ โดยเฉพาะในพื้นที่ 3 จังหวัด นครปฐม ราชบุรี และชลบุรี จำนวนตัวอย่าง 17 ฟาร์ม พบเชื้อดื้อยาโคลิสตินร้อยละ 40-100 และพบ ยีนดื้อยาเอ็มซีอาร์-วัน จำนวนร้อยละ 20-66 รวมถึงรายงานยืนยันการพบยีนกลายพันธุ์ชนิด นี้ในคนไทยเบื้องต้นแล้ว 3 คน